

ANALYYSIA JA METAFYSIIKKA

Tuntuupa oudolta panna nuo kaksi sanaa peräkkäin. Mitä niillä on yhteistä? Eipä juuri mitään, mutta ovat silti kohdanneet toisensa. Ensin Henri Bromsin asetelman paljastavassa artikkelissaan *Kanavassa* (7/96), sitten tässä lehdessä (4/96) omassa muistelussani ja nyt Sami Pihlstömin apologia analyticassa lehden viime numerossa (1/97), missä puolestaan tukeudutaan toiseen analytikkoon Juha Sihvolaan kuin hyvät veljet keskenään. Rintamalinjat ovat siten selvät, kaksi vastaan, kaksi puolesta.

Olen erittäin iloinen siitä, että tämä suomalaisen filosofian linjariitakummitus on vihdoinkin nostettu kissana pöydälle. Ja vain siitä olen vastapuoleni Pihlströmin kanssa samaa mieltä, että tätä keskustelua on syytä jatkaa nyt, kun asiasta tohditaan avoimesti puhua. Melkein kaikesta muusta olen eri mieltä. Mutta osakseni riittänee, että olen ”vaarattomasti” ollut lisäämässä puita nuotioon.

Pihlströmin tavassa käsitellä näin vakavaa asiaa on monia puutteita, kun hän yksioikaisesti jakelee tuomioitaan siitä, kuka on kelvollinen sanomaan mitä ja missä, seuraten tässä oppimestarinsa Hintikan tyyliä: Analytytikot ovat kaikessa oikeassa, muista ei ole mihinkään. Tämän vuoksi oman vastineeni kohtalokin lie ilmeinen: Koska se ei ole sen ”ainoan oikean” suunnan hegemoniatavaraa, sen voi ilman muuta julistaa arvottomaksi. Analytytikko Timo Airaksinenhan jo legitimoit subjektivistisen mielivallan.

Mainiota Pihlströmin tekstissä on myös se, ettei hän puutu suoraan mihinkään esittämäni argumenttiin tai tosiasiaan — tapahtumista noin 35 vuotta sitten — huitaisee ne vain ylimalkaan kaikki ”kuvitelmiiksi” yms. Voisin loukkaantua, jos olisin sellaiseen taipuvainen. Käsitykseni hegemoniakoulun turmiollisuudesta vain vahvistuu. Sen piirissä argumentoidaan vain aateveljille kuin sopuisassa seminaarissa konsanaan. Vääräoppisia on silloin helppo vähätellä sisäpiirin yhteiseksi iloksi.

Osoittanee asiaan puuttumiseni tärkeyttä, että neljä palstaani tässä lehdessä saivat Pihlströmiltä peräti seitsemän palstaa, pitkä rivi viitteitä tukenaan ja kuitenkin hän keskustele vain omiensa kanssa, saaden heiltä varmaan kauniin kiitoksen. Kun aikanaan jo kauan sitten täräytin itse Hintikkaa *Suomalaisessa Suomessa* (7/62), hän vastasi minulle pitkällä jeremiadilla (3/63) ja soitti lehden toimitukseen vaatien mokoman arvostelun kieltämistä, kun oma professuuri ei silloin vielä ollut varma. Kauko Kare toimitussihteerinä julkaisi vielä oman toisenkin juttuni (7/63) — mutta Hintikka sai professuurinsa hyväveli-hegemoniakoplaltaan.

Matti Luoma